

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU

Izpitna pola 1

A) Bralno razumevanje

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Torek, 12. junij 2007 / 90 minut (30 + 60)

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.

Izhodiščno besedilo je na perforiranem listu, ki ga lahko iztrga. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar!

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B.

Del A (bralno razumevanje) vsebuje 9 nalog, del B (razčlemba neumetnostnega besedila) pa 20.

Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov (možnost odbitnih točk zaradi jezikovnih napak).

Odgovore napišite v prostor, ki je za to predviden, jasno in čitljivo.

Na desni strani je ob vprašanjih navedeno možno število dosegljivih točk.

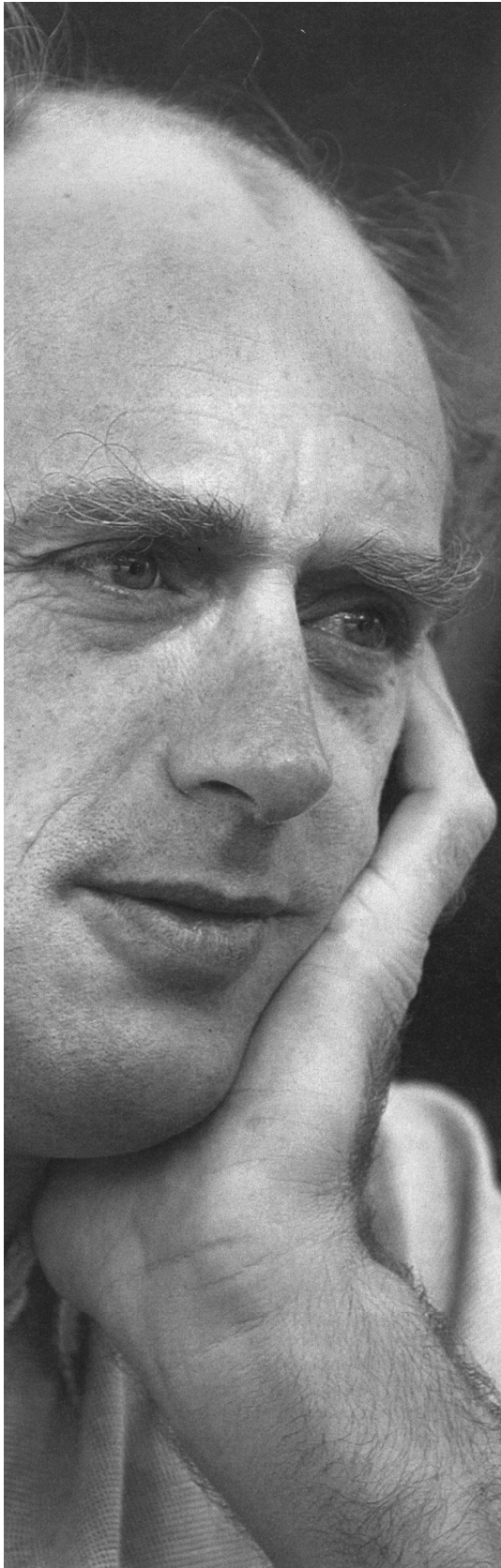
Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Izhodiščno besedilo k Izpitni poli 1: Tina Lešničar: Zapaca se vsakdo, ki gre v Ikeo. Vikend, 17. junija 2005

Janez Škof

Zapaca se vsakdo, ki gre v Ikeo

- 1** *Z malih zaslonov se je za poletje poslovila uspešna Đurova nanizanka Naša mala klinika. Čeprav ji je uspelo prodreti tudi na Hrvaško in jo čaka lepa prihodnost, se je dr. Ščinkavec oziroma Janez Škof odločil svojo belo haljo obesiti na klin. »Rad bi se več ukvarjal z glasbo. Nimam veliko časa, zato sem se moral nečemu odpovedati,« pravi Škof, ki je s svojo glasbeno skupino Čompe letos izdal prvi album. V Drami, kjer nastopa kar v sedmih predstavah, se je pred koncem sezone vživel še v naslovno vlogo Edvarda Drugega v režiji Diega De Bree.*
- 2** **P**o končani akademiji ste mislili, da boste »postali del bratovščine, ki se ukvarja z razkrivanjem globljih vzrokov in povezav«. Torej ste si zamišljali bolj kontemplativno službo, kot jo imate?
- 3** Mislim, da bi vsi morali živeti bolj kontemplativno. Ko norimo od šalterja do šalterja, od trgovine do trgovine, bi morali vedno nekje zadaj v glavi meditirati. Nekaterim to uspeva, meni niti ne. Le včasih me spreleti občutek, da je vse povezano v celoto, da je za vsem smisel. Tako se mi je zgodilo zadnjič v Križankah, ko smo igrali s Čompami in so za nami nastopili japonski Shibusashirasu Orchestra. Bil sem šokiran, ker se mi je zdelo, da je to nekaj najboljšega, kar sem v življenju videl. 36 ljudi, orkester in plesalci, harmonično nori. Zadaj pa globina, ves svet. Spominjam se starejše plesalke kabukija v ozadju, ki je zadnjih 15 minut z vso močjo na mestu tekla, vrtela mali dežniček in izražala neskončno radost do življenja. Takrat me je prešinilo, da bog obstaja oziroma da smisel je. Ker tega zagotovo ni počela zaradi plače, ampak zaradi smisla. Spomnili so me na to, kako sem razmišljal po akademiji.
- 4** *Je v tem pogledu glasba vaš ventil?*
- 5** Totalen ventil. Če ne bi imel glasbe, ne vem, ali bi vztrajal v teatru. Pa ga imam neskončno rad in ga potrebujem, po svoje. Sta pa to dve stvari, ki zahtevata celega človeka in se časovno izključujeta.
- 6** *S Čompami igrate sodobno ljudsko glasbo, pravo ozračje pričarate tudi s kostumi.*
- 7** Nočemo se opredeljevati z glasbenimi zvrstmi. To je 'Čompe' glasba, naša glasba, ki je nekako deformirana. Navzoča je neka eklektika. Oblečeni pa smo v ... Čompe ... S tem ne mislim, da smo oblečeni v krompir (Čompe so jed iz krompirja, op. p.), ampak v godce. Trudimo se imeti pravi odnos do glasbe, takšen, kot so ga včasih imeli ljudski godci.
- 8** *S Čompami ste že 10 let, a je prvi album izšel šele zdaj. Prej ste z Danetom Zajcem ustvarili ploščo Ogenj v ustih. Se ta dva projekta dopolnjujeta?*
- 9** Se. Nista pa življenjsko potrebna drug drugemu. Že prej smo snemali, a nismo bili zadovoljni s posnetki. Nismo snemali v živo, posamezno smo nasnemavali instrumente, ker pogosto nismo imeli časa, da bi se vsi dobili. Pa je delovalo preveč »speglano«. To enostavno ni bila naša glasba, ni nam bila všeč. Zato smo se odločili, da bomo album posneli v živo. Veliko je še gradiva, ki čaka na naslednjo ploščo.
- 10** *Te stvari delate zase. Kaj pa druge tako imenovane komercialne stvari, kot so nanizanke, reklame, televizijske oddaje? Koliko je prostitucije v vašem poklicu?*
- 11** Na živce mi gre, da v Drami, kjer res veliko vlagam v svoje delo – sicer za igralske razmere nimam slabe plače – s plačo pokrijem samo najnujnejše stroške. Torej sem prisiljen delati še druge stvari, hkrati pa mi primanjkuje časa za

(Obrnite list.)

kakšne večje podvige zunaj nje. S Čompami ne služimo, to je bolj za žepnino. Seveda reklam ne snemaš zaradi svojega veselja. Snemaš jih za denar in lahko tudi zahtevaš velik honorar. Prostitucija ni noben problem. Spomnim se, ko sem bil v Sao Paolu v Braziliji in smo šli v javno hišo, kjer sem se pogovarjal z neko prostitutko. Poskušal sem ji razložiti, da se pravzaprav ukvarjava z enakim poklicem. Pa se ni strinjala, da ji gre tako slabo.

12 *Ko ste pred leti iz Mestnega gledališča odhajali v Mladinsko, ste rekli, da je vzrok predvidljivost prvega. Zdaj pa delate v Drami ...*

13 Dolgo sem bil v Mladinskem, po horoskopu sem strelec in potrebujem spremembe. Prav začutil sem, da sem že toliko star, da čez nekaj let ne bi bil več sposoben speljati take selitve. Na nekaj se navadiš in težko je zamenjati okolje. V Mladinsko gledališče sem bil zelo vraščen, a sem se na Dramo hitro privadil. Seveda pa je v Drami problem kot v drugih nacionalnih

gledališčih, da je program zelo natrpan. Odvisni so od podpore ministrstva, zato imajo določeno odgovornost pri repertoarju. Premiere ne moreš recimo prestaviti za en mesec, če vidiš, da še ni vse tako, kot bi moralo biti. Včasih je to škoda, ker morda ena predstava potrebuje dalj časa, da dozori. Ampak tako pač je.

14 *Kaj pa bi vaš »kontemplativni« glas rekel o Naši mali kliniki?*

15 Ničesar se ne smeš lotiti s predsodki. Ali pa se zaradi predsodkov nečesa izogibati. Ni dobro moralizirati. Pomembna je etika. Koliko si ti čist, več sam in tvoja vest in mogoče, če obstaja nekdo nad nami, ki nas gleda. Iskren moraš biti do sebe. To je najtežje, saj človek sebe ne pozna. Nimam občutka, da se zapacam, če snemam reklamo. Zapaca se vsakdo, ki gre v Ikeo nekaj kupit, ker je ceneje. Pa čeprav ve, da to pohištvo izdelujejo otroci v Vietnamu, ki stojijo v vodi, prepredeni s kabli, in so v smrtni nevarnosti, za plačilo ene skodelice riža.

16 *Ali bi gledali Našo malo kliniko, če ne bi igrali v njej?*

17 Ne verjamem, ker sploh ne gledam televizije. Le včasih kakšen dober film.

18 *Kako to, da se niste pogosteje pojavljali v filmih?*

19 Pred dvajsetimi leti, ko sem bil goden za to, je bil slovenski film v krizi. Snemali so po en film, pa še tega nizkoprorračunskega. Svoj čas sem zamudil. Zdi se mi, da sem bolj tip za kakšnega partizanskega komandirja, komisarja ali diverzanta, zdaj pa teh filmov ne snemajo več. Pa tudi igre pred kamero ne obvladam najbolje ...

20 *Mislite vi ali so vam to že kdaj očitali?*

21 Meni se zdi. Tega pa ne bo nihče nikomur rekel v obraz. Kvečjemu kakšen prijatelj. Pa moram reči, da tudi od prijateljev nisem dobival pripomb. Sicer bi si želel igrati v filmu, ki bi ga delal kakšen Kaurismäki ...

Tina Lešničar

Foto Aleš Černivec

A) Bralno razumevanje

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Kaj je bil povod za nastanek priloženega besedila?

(2 točki)

2. Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

Iz besedila izvemo, da Janez Škof nastopa v Drami kar v

- a) sedmih predstavah.
b) osmih predstavah.

(1 točka)

3. Katere trditve ustrezajo vsebini Škofovih odgovorov v besedilu? (Obkrožite črko pred pravilnimi odgovori.)

- a) Janez Škof brezpogojno verjame v obstoj boga.
b) Janez Škof včasih gleda televizijo.
c) Čompe so svoj prvi album posneli v živo.
č) Janez Škof se ukvarja tudi s strelstvom.
d) Janez Škof se je pridružil ansamblu v Drami zaradi predvidljivosti dela v prejšnji službi.
e) Člani glasbene skupine Čompe niso oblečeni v krompir.

(3 točke)

4. Ob kateri priložnosti se je Janez Škof spomnil na svoje umetniške ideale tik po končani akademiji?

(1 točka)

5. V celoviti povedi navedite tisti del besedila, v katerem nam Tina Lešničar razloži pomen besede *čompe*.

(2 točki J)

6. V enostavčni povedi odgovorite, kaj je po mnenju Janeza Škofa problem vseh slovenskih nacionalnih gledališč?

(2 točki J)

7. Ugotovite, ali naslednje trditve ustrezajo vsebini trditev igralca Janeza Škofa?

a) Janeza Škofa včasih spreleti občutek, da je vse povezano v celoto.

DA NE

b) Škof ima gledališče neskončno rad zaradi glasbe.

DA NE

c) S Čompami sodeluje tudi Dane Zajc.

DA NE

č) Janez Škof najraje snema reklame.

DA NE

d) Igralec Škof zaradi slabe plače kupuje tam, kjer je najceneje.

DA NE

(5 točk)

8. V dveh povedih smiselno odgovorite, kakšen ugled uživa poklic igralca v očeh brazilske prostitutke iz Sao Paola in kje je Janez Škof za to mnenje izvedel.

(2 točki J)

9. Dopolnite povedi.

Janez Škof je nastopal v televizijski nanizanki _____.

Meni, da je nastopanje v tovrstnih uspešnicah etično bolj sprejemljivo kot nakupovanje

v _____.

(2 točki J)

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Naslovnik izhodiščnega besedila je:

_____ (1 točka)

2. Kateri sporočevalkin namen prevladuje v izhodiščnem besedilu? Obkrožite črko pred ustreznim odgovorom.

Sporočevalka želi z besedilom predvsem

- a) prepričati naslovnika, naj gleda TV nanizanko Naša mala klinika.
- b) naslovnika seznaniti s ponudbo v Ikei.
- c) bralcem predstaviti igralca in glasbenika Janeza Škofa.
- č) vplivati na naslovnikovo mnenje o gledanosti TV nanizanke Naša mala klinika.

(1 točka)

3. V vsaki vrstici podčrtajte ustrezno možnost.

Izhodiščno besedilo je:

- javno/zasebno,
- enogovorno/dvogovorno,
- prvotno govorjeno/zapisano,
- ocena/napoved/intervju/komentar/poročilo.

(2 točki)

4. Iz koliko sekvenc in iz koliko replik je besedilo sestavljeno?

SEKVENC: _____ REPLIK: _____ (2 točki)

5. Prevzetim izrazom iz izhodiščnega besedila pripišite sopomenske domače izraze.

kontemplativno – _____	etika – _____
deformiran – _____	totalen – _____
nacionalen – _____	repertoar – _____
premiera – _____	monitor – _____

(4 točke)

6. Stopnjujte pridevnik *globok* po dvostopenjskem in tristopenjskem vzorcu.

(2 točki)

7. Zapišite samostalnik *teater* v rodilniku in mestniku ednine ter množine.

(2 točki)

8. Zakaj je beseda »*speglano*« (v 9. odstavku) zapisana v narekovaju? Odgovor zapišite v eni povedi.

(3 točke)

9. a) V kateri naklonski obliki so glagoli v povedi *Po končani akademiji ste mislili, da boste »postali« del bratovščine, ki se ukvarja z razkrivanjem globljih vzrokov in povezav?*

- b) Iz zgornje povedi izpišite glagole in jim pripišite obliko glagolskega časa.

(4 točke)

10. Spremenite glagolski naklon odvisnikov povedi iz 9. naloge tako, da bo novinarka pozivala sogovorca Janeza Škofa k dejanju.

(3 točke)

11. Iz povedi *Zapaca se vsakdo, ki gre v Ikeo nekaj kupit, ker je ceneje* izpišite namenilnik.

(1 točka)

18. Besedno zvezo *36 ljudi* zapišite z besedo in poimenujte vrsto števnik.

(2 točki)

19. Kako imenujemo način poročanega govora v povedih »*Rad bi se več ukvarjal z glasbo. Nimam veliko časa, zato sem se moral nečemu odpovedati,*« pravi Škof, ki je s svojo glasbeno skupino Čompe letos izdal prvi album?

- a) premi govor
- b) odvisni govor

Obkrožite črko pred ustreznim odgovorom in utemeljite svoj odgovor tako, da preoblikujete način poročanega govora.

(5 točk)

20. Osebni povratni zaimek druge povedi spremenite v naslonsko obliko in poved zapišite še enkrat.

Iskren moraš biti do sebe. To je najtežje, saj človek sebe ne pozna.

(2 točki)

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN